

## Hea kool kui väärtuspõhine kool

### Kool: Tartu Luterlik Peetri Kool (MTÜ Tartu Luterlik Peetri Kool)

#### Kooli lühike tutvustus:

2013. aastal avatud Tartu Luterlik Peetri Kool on aastatel 1906–1944 Tartus tegutsenud Peetri kooli järglane. Peetri koguduse poolt loodud kool alustas tegevust 4. septembril **1906** (ukj 17. septembril) ning oli [esimene eesti õppekeelega algkool toonases Eestis](#) (Tsaari-Venemaal kehtis õppekeelena venekeel ja alles alates 1906. aastast lubati erakoolides õpetada ka vähemusrahvaste keeltes). Kool töötas kuni 1918. aastani koguduse poolt peetud erakoolina. 1918. aastal kool munitsipaliseeriti ja see sai 10. linnakooliks, kuid oli rahva hulgas endiselt tuntud Peetri koolina. 1944. aastal likvideeriti Peetri kool Nõukogude okupatsioonivõimu poolt. Tänapäeval on taastatud Peetri kool kristlik erakool, mis tegutseb **lasetaed-põhikoolina**. Kooli pidajaks on **MTÜ Tartu Luterlik Peetri Kool**, mille liikmeskonna enamusel on pedagoogiline taust, mitmed on õppinud Tartu Ülikooli usuteaduskonnas religioonipedagoogikat Pille Valgu käe all. Selliselt on Peetri kool **õpetajate poolt loodud haridusasutus**.

Peetri koolis on alati väärtustatud **Eesti rahvuskultuuri ja kristlikku kasvatust**. Tänapäevane Peetri kool on kaasaegne haridusasutus, kus õppimine ja õpetamine on lahutamatud. Peame oluliseks eeskujust lähtuvat kristlikku väärtuskasvatust ning empaatiavõime arendamist oma õpilastes. Õppeaastast 2015/2016 on Peetri kool ühinenud ka programmiga „Kiusamisest vabaks“ ning lähtub perioodi 2016-2019 arengukavas Tartu Ülikooli eetikakeskuse poolt väljatöötatud [hea kooli ja lasteaia aspektidest](#). Väiksed klassikomplektid võimaldavad pühendada igale õpilasele individuaalset tähelepanu. Süvendatult õpetame saksa keelt, meile eripärasteks aineteks on meedia- ja suhtlemisõpetus ning usuõpetus. Seatud eesmärkide nimel teeme tihedat koostööd perekonnaga, kooli juures tegutseb vanematekogu.

Peetri kool oli 2014. aastal üks Eesti Kristlike Erakoolide Liidu asutajatest, mis on assotseerunud rahvusvahelise organisatsiooniga [International Association for Christian Education](#) (Internationaler Verband für Christliche Erziehung und Bildung).

#### Analüüsi koostas:

Direktor Tarvo Siilaberg, lähtuvalt kooli igapäevatöö ning sise- ja välishindamise käigus kogutud materjalidest.

<b>VALDKOND</b>	<b>ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ</b>
<p>Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1)</p>	<p><b>1. Teadlik väärtuskasvatus ehk väärtuspõhine koolikultuur</b> Tegemist on Peetri kooli õppe- ja kasvatustöö peamise eripäraga. Et väärtusi saab peamiselt õpetada läbi eeskuju, on eesmärgiks, et kogu kogu meie koolikultuur oleks neist lähtuv.</p> <p><b>2. Kujundava hindamise rakendamine</b> Kujundava hindamise eesmärgiks on anda õpilase arengut toetavat tagasisidet. Kooli väärtuskasvatuse kui terviku seisukohast väljendab kujundav hindamine ausat ja hoolivat lähenemist hindamisele aga ka isikliku vastutustunde kasvatamist õppijas.</p> <p><b>3. Õppeained on omavahel lõimitud – üldõpetus</b> Lõimingu laiemaks eesmärgiks on siduda kogu koolis toimuv õppetöö mõistlikul ja eesmärgistatud moel tervikuks (ning tagada sujuv üleminek lasteaiast kooli). Üldõpetus on suurepärase võimalus loovuse ja koostööoskuse arendamiseks ning väärtuste sidumiseks õppetöoga.</p>
<p>- <b>Kus ja mis eesmärgil</b> teie kool valitud aspektiga tegeleb? <b>Kes</b> selle aspektiga tegeleb ja <b>kuidas</b> ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.</i></p> <p>- <b>Millised andmed</b> ja nende <b>kogumise viisid</b> võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt <b>hinnata</b>, et selle aspektiga tegelemine on <b>tulemuslik</b>?</p> <p>- <b>Millised</b> on kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud <b>kitsaskohtadega tegelemine</b>?</p>	<p>Aspekt 1. <b>TEADLIK VÄÄRTUSKASVATUS EHK VÄÄRTUSPÕHINE KOOLIKULTUUR</b></p> <p>Kristliku kooli ainulaadne <b>identiteet on maailmavaatest lähtuv tervik</b>, mida kannavad nii õppekasvatustöö, koostöö perede ja huvigruppidega, seotus kirikuga kui organisatsioonikultuur. Haridusasutuse kristliku identiteedi toetamiseks ja väljendamiseks teeb Peetri kool kooli järgmist: koolitab oma vajadustele vastavalt personali, rakendab kristlikku väärtuskasvatust, kavandab ja teostab väärtuspõhist koostööd peredega (nt personali ja vanemate ühised koolitused, vanemate kaasatus kooli arendustegevusse ja sisehindamisse), õpetab konfessionaalset usuõpetust ja praktiseerib hingehoidu (kooli kaplanaat).</p> <p><b>Väärtuspõhine koolikultuur algab Peetri kooli puhul personalivalikust.</b> Kasvava koolina on uute töötajate puhul peamiseks kriteeriumi a) kristlik maailmavaade ja kooli tegevuse sellest aspektist mõistmine ning b) professionaalne kvalifikatsioon ja senised kogemused. Uusi töötajaid püütakse võimalikult aegsasti kaasta kooli tegevusse, nt klassiõpetajad alustavad</p>

eelkooliõpetajatena, tulevased õpetajad osalevad sisekoolitustel, ja teistel kooli üritustel, vaatlevad tunde ja hommikuringe, on kaasatud dokumentatsiooni koostamisse (nt aineõpetajad II kooliastme avamise eel). Varane kaasatus võimaldab koolil ja uutel töötajatel vastatikkustelt tuttavaks saada. Lisaks on oluline roll töövestlusel (nt 2016. aastal uut klassiõpetajat valides osalesid vestlustel, lisaks koolijuhile, lapsevanemate esindaja, õpetajate esindaja ja kooli pidaja esindaja. Otsus tehti konsensuslikult). Töötajate arenguvestlused toimuvad 2 korda õppeaastas (novembris-detsembris ja aprillis-mais). [Arenguvestlust kokkuvõtva protokoll](#) [näidis](#).

Peetri kooli eripäraks on **kristlik väärtuskasvatus** ehk **hingeharidus**, mis

- lähtub kristlikust eetikast ja üldinimlikest väärtustest ning loob aluse ühiskondlikult vastutustundliku ja kodanikuühiskonna põhimõtteid austava isiksuse kujunemiseks;
- tutvustab kristlikku kultuuri, luterlikku traditsiooni, Eesti kultuuripärandit ning ajaloolise Peetri kooli ajalugu.

Hingehariduse andmisel on **põhiväärtusteks**:

**Austus**, mille all mõistame eneseväärikuse toetamist, Looja ja loodu(se) austamist, pühaduse ja sallivuse kasvatamist, perekonna kui ühiskonna tugistruktuuri toetamist ning üksteise usaldamist.

**Hoolivus**, mille all mõistame südamesoojust ja andestamist. Hoolivus peab valitsema kõikides suhetes nii lapse ja õpetaja, lapse ja vanema kui ka vanema ja õpetaja vahel.

**Tänulikkus**, mille all mõistame tänutunnet kõikide vastu ja kõige eest, mis meile on antud ning oskust sellest õppida.

**Vastutustunne**, mis hõlmab õpetajate, õpilaste ja lapsevanemate koostöös ette võetud ülesannete lõpuni tegemist ningüksteise toetamist, aga ka julgust tunnistada oma vigu ja nõrkusi, et neist seeläbi üheskoos üle saada. [Väljavõte direktor Tarvo Siilabergi kõnest õppeaasta 2015/2016 lõpuaktusel, 02.06.2016: \[kooli alusväärtuste mõistmisest\]\(#\)](#)

[Kooli visioon ja missioon \[kodulehel\]\(#\)](#).

[Üheks võimaluseks väärtusi praktiseerida on üheskoos head teha. Näiteks tavapärase loospakkide asemel tehakse kooliperedega ühine kingitus mõnele abivajajale, 2015. aastaks oli selleks Tartu](#)

loomade varjupaik: [foto](#).

Väärtuskasvatuse peamiseks vahendiks on **õpetaja isiklik eeskuju**. Koolis töötavad õpetajad, kelle jaoks kristlikud väärtused on osaks igapäevaelust ning kes on tunnustatud professionaalid.

Peetri kooli inimestele antud [tunnustused](#).

Peetri kooli õpetajad ja õpilased õa 2014/2015: [foto](#).

Õppeaasta 2014/2015 sisehindamise käigus esitati õpetajate rahulolu-uuringus küsimus „Kuidas tunnetad TLPK aluseks olevate väärtuste ilmnamist igapäevases töös? Võimalusel kirjelda konkreetseid juhtumeid.“. Vastustest ilmnas, et õpetajad mõistavad oma rolli haridusasutuse väärtuste kandmisel ning õpilastele eeskujuks olemisel. Samas võiks konkreetsete väärtuste defineerimisel vähe selgust.

Vt täpsemalt „Tartu Luterliku Peetri Kooli töötajate rahulolu-uuring (Küsitlus toimus: 22.04-06.05.2015). [Järeldused ja valik tagasisidest \(lk 6\)](#)).

Sügisvaheajal 24.10.2016 toimus **kooli väärtusseminar**. Seminari eesmärgiks oli seada ühist väärtuskasvatuse alast fookust ning arutada seda, mida ühiselt mõistame kristliku väärtuskasvatuse all. Selleks toimus seminari eel õpetajate hulgas küsitlus, et **selgitada, kuidas mõistavad õpetajad oma rolli kooli väärtustel kandmisel ja läbi eeskuju õpetamisel**.

Klassiõpetajate vastuseid Peetri kooli väärtusseminari (24.10.2016) eel õpetajate hulgas läbiviidud [küsitlusele](#).

Õpetajad on õpilastele eeskujuks rukkilille märgi kandmisel veteranipäeval ja kaasatud on ka lapsevanemad: [foto \(2015\)](#). Peetri koolile on tähtis väärtustada Eesti rahvuskultuuri, nt tähistatakse koolis tavaliselt pidulikumalt veteranipäeva

Väärtuspõhise koolikultuuri osaks on I kooliastmes kasutatava programmi „**Kiusamisest vaba kool**“ meetodika ja **koolipsühholoogi** ning **kaplani** tegevus. Kooli kaplaniteks on ühtlasi kooli

rajajad, EELK pastorid Ants Tooming ja Triin Käpp. Koolipsühholoogi on õpetajatel võimalik kutsuda ka tunde vaatlema, nii kogu klassi kui mõne õpilase toetamiseks. Samuti on koolipsühholoogi kõneajad avatud lapsevanematele ning selliselt on neid kasutatud. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide ja õpetajate vahel on **haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija** ülesandeks.

Õpetajate tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, tugispetsialistide soovitusel ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil, mida peetakse keskkonnas Stuumium.

Peetri kool lähtub õpilasi vastu võttes ja õppetööd korraldades **kaasava hariduse põhimõttest**, mis on väljendatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (§ 47 (1)) ning mille kohaselt õpib haridusliku erivajadusega õpilane üldjuhul kooli tavaklassis.

Vt [kodulehel](#), „[Tartu Luterliku Peetri Kooli tugisüsteem ja selle rakendamise kord](#)”

[Selgitav kiri](#) (26.01.2016) [lasteaia lapsevanematele kaasava hariduse põhimõtte rakendamisest Peetri koolis](#).

Tugiteenuste rubriik kooli [kodulehel](#).

Õpiabitunnid ja koolipsühholoogi kõneajad on märgitud kooli [tunniplaanis](#).

Infoühiskonnas kasvavate õpilaste turvalise ja teadliku käitumise kujundamiseks õpetatakse alates 1. klassist uuenduslikku ja Peetri kooli vajadustest lähtuvalt väljatöötatud õppeainet „**Meedia- ja suhtlemisõpetus**“, millega tutvustatakse nii infoühiskonna võimalusi kui ohte.

Meedia- ja suhtlemisõpetuse **õpetaja lähtub oma aines teadlikult kooli väärtuskasvatusest**.

Väljavõte tema õppeaasta 2014/2015 kokkuvõttest eneseanalüüsist: „*Õppimise juhendajana tundsin end tundides kindlalt, püüdsin märgata ja aidata kõiki, kes vajasid lisaabi. Vahel oli neid palju (arvutiklassis) ja kõigini jõudmine võttis aega. Tore oli siis märgata, et abi saadi ka näiteks kaasõpilaselt. Tundides kasutasin kuuga seotud väärtusi (näiteks jaanuaris kirjutasime julgusega seotud teksti), sellele peaks aga rohkem tähelepanu pöörama ja väärtusi rohkem jälgima. Usun, et*

*suutsin oma õpilasi tundides hästi motiveerida ning arvestasin ka hariduslike erivajadustega (kui õpilane hetkel ei suutnud tunnile keskenduda, andsin talle võimaluse rahuneda ning vestlesime pärast tunde)."*

Oktoobris 2016 väärtusseimari eel küsimustikule vastates tõi õpetaja oma aine seisukohalt esile järgmist (vastuse küsimusele „Palun, too näiteid, kuidas Sinu igapäevane töö õpetajana lähtub Peetri kooli väärtustest ja toetab kristlikku väärtuskasvatust?“): „*Oleme lugenud õppeaasta alguses päris palju uudiseid. Uudised olen valinud lähtuvalt väärtustest. Oleme lugenud läbi kõik Peetri kooli puudutavad uudised, aga ka näiteks uudiseid, mis puudutavad rahvasporti (Tartu Maratoni lastesõit), Tartu linna kaasavat eelarvet, ettelugemispäeva ja heategevust (tüdrukud, kes kogusid suhkruhaigete last jaoks raha, kirjutasid raamatu). Samuti pean väärtusi silmas lastega igapäevaselt suheldes.*”

Näide meedia- ja suhtlemisõpetuse tunni tagasisidestamisest, [uudise kirjutamine \(12.11.2014\)](#).

Meedia- ja suhtlemisõpetus **toetab kooli alusväärtustest enim hoolivuse ja vastutustunde arendamist**. On oluline, et õpilased oskaksid infot levitada ja tarbida suhtluspartneriga arvestavalt, turvaliselt ning oma tegude eest vastutades (nii reaalsest kui virtuaalselt).

Koolis toimuvad hingeharidust andvad **hommikuringid** (igapäevaselt 08.30-08.45 ja esmaspäeviti kooliperele ühiselt), seeläbi kristlikel väärtustel põhinevate lugude, arutelude ja laulude põimimine igapäeva kooliellu. Kasutatavad meetod on mitmekesised ning kindlat ühist mudelit pole, kuid alati hommikuring arutelu ja eneserefleksiooni keskne.

Vastates küsimusele „**Kuidas viid läbi hommikuringe, milliseid teemasid käsitled ja milliseid meetodeid selleks rakendad?**“ tõi klassiõpetajad esile [järgmist](#).

Hommikuringid : [foto](#), [foto](#), [foto](#), [foto](#).

Lasteaia ja kooli õpiaste ühine hommikuring 2014. aasta septembris: [foto](#)

**Heal tasemel õpetatakse usuõpetus**. Peetri koolis õpetatakse usu- ja usundiõpetust ühise nimetaja usuõpetuse all. Eesmärk on alustada lapsele lähimast ja tuttavamast ning seejärel liikuda ka teiste

kirikute ja usundite maailma.

Usuõpetuse tutvustus kooli [kodulehel](#).

Usuõpetuse ainekava kooli [kodulehel](#).

Kooli rajaja, ainekava autori ja kaplan Triin Käpa [artikkel “Usuõpetus, usundiõpetus, religiooniõpetus”](#) (Kirik ja Teoloogia, 08.11.2012).

**I kooliastmes** luuakse alus kristliku usu põhimõistete ja kesksete narratiivide mõistmisele. Olulisel kohal on väärtuskasvatuse aspekt, mis toimub muuhulgas läbi õpilaste endi tõstatatud eetiliste küsimuste käsitlemise. Luterlikust traditsioonist lähtuvalt tutvutakse kirikuaasta pühade sisuga ja sellega, kuidas neid pühi on traditsiooniliselt Eestis tähistatud ja kuidas nad kajastuvad Eesti rahvakalendris. Lõimumine teiste ainetega toimub eeskätt valdkondades kultuuriline identiteet ning väärtused ja kõlblus.

**II kooliastmes** on usuõpetuse keskmes eetiliste valikute ja väärtuste mõistmine ning oskus nende üle arutleda (narratiivne metoodika). Endiselt on olulisel kohal on kristliku väärtuskasvatuse aspekt, mis toimub muuhulgas läbi õpilaste endi tõstatatud eetiliste küsimuste käsitlemise. Usuõpetus suunab õpilast mõtestama enda jaoks olulisi väärtusi ning mõistma seda, kuidas need tema toimimist kujundavad ja valikuid mõjutavad. Samuti on oluline arendada õpilases lugupidamist maailmavaateliselt erinevatesse tõekspidamistesse ning oskust lahendada lihtsamaid väärtuskonflikte.

Õppekäik Peetri kirikusse ülestõusmispühade ajal 2016: [foto](#), [foto](#).

Väärtuspõhise koolikultuuri osaks on ka varane ja klassiõpetajaid, tugispetsialiste ning lapsevanemaid kaasav **varane reageerimine** tekkivatele suhtlusprobleemidele ja konfliktide ennetamise püüd. Töötajate omavahelises suhtluses kehtib põhimõte, et **töökeskkonnas pole mittetõiseid probleeme**, st kõigile probleemidele reageeritakse kui töökeskkonda puudutavatele ja ühiselt püütakse leida lahendus. Ootus on, et lapsega soetud probleemist kõneleb lapsevanem esmalt klassiõpetajale/klassijuhatajale ning vastupidi.

Õpetajate arvates aitaks probleemide ennetamisele ja lahendamisele kaasa:

- üksteise usaldamine

- rääkimine ausalt

- mitte ülereageerimist

- igaüks tegeleb oma valdkonnaga

- töötajate kokkuvõtte, üksteise toetamine

- vanemate ootustele reageerimine vastavalt vajadusele

Õpetajate omavaheline koostöö ja tähelepanekute jagamine. Õpetajate sagedasem kohtumine näost näkku. Julgus ja soov kaasata varajases staadiumis vanemaid. Laiemad teadmised ehk koolitused/seminarid konfliktialgete märkamiseks. Et teaks paremini, millele tasub reageerida ja kuidas (klassi ees, individuaalselt vesteldes jm), millele mitte.

Kiusamisest vaba programm, kui selles järjekindel olla. Aeg-ajalt ja harva rääkimine ei toimi.

Lastega rääkimine, õigete valikute tegemise õppimine, arutelu konfliktidest peab toimuma enne konflikti. Alles siis saavad lapsed harjutada nõ õpitud teooriat.

Konfliktiga tuleb tegeleda nii kiiresti kui võimalik, kuid alles peale emotsioonide lahtumist (lapse puhul 2 - 3 tunni möödudes, vihase lapsega ei saa arutleda). Arutelu peab olema vastavalt vajadusele rohkem või vähem põhjalik (saab järgida nt Angela Jakobsoni konfliktilahendamise ülesehitust - see on väga põhjalik, kuid toimiv). Vanemaid peab juhtunust teavitama (erand on (eriti vanema lapsega), kui lapsega sõlmitakse muu isiklik kokkulepe)

Märtsis 2016 toimus õpetajate sisekoolitus „Konfliktid koolis ja kuidas neid lahendada“ (lektor Tõnu Lehtsaar) ([foto](#)) ja jaanuaris 2017 on kavas selle jätkuna korraldada õpetajate-lapsevanemate ühine suhtluskoolitus/-treening (lektor Tõnu Lehtsaar).

Väärtuspõhise koolikultuuri toetamiseks on toimunud järgmised olulisemad õpetajate ja lapsevanemate **koolitused**:

- „Hingeõpetus ja väärtuskasvatus“ (22.02.2014, lektor Olga Schihalejev); [foto](#)
- Konverents „Kristlik väärtuskasvatus – teooria ja praktika“ (Eesti Kirikute Nõukogu, Tartu Luterlik Peetri Kool; 05.04.2014, lektorid Olga Schihalejev, Tõnu Lehtsaar, Einike Pilli,



Triin Käpp); [foto](#)

- „Lastega filosoferimine“(17. mail 2014, mahus 4 akadeemilist tundi; lektor Egle Säre (MA)).
- „Kriisis oleva lapse hingehoid“ (lektor Naatan Haamer; 16.11.14); foto
- „Kasvamine infoühiskonnas“ (lektor Tuuli Hiiesalu; 28.01.15)
- Väärtusarenduse koolitus personalile (koostöös TÜ eetikakeskusega, lektor Ervin Laanvee; 18.03.15)
- „Mis on kristlik väärtuskasvatus?“ (Usuteaduse Instituut; 27.08.14)
- „Godly Play“ (Usuteaduse Instituut; 20.09–21.09.14; Godly Play meetod on piiblilugude jutustamise ja käsitlemise viis, mis peab tähtsaks õppimist mängu kaudu)
- „Kiusamisest vaba kool ja lasteaed“ (MTÜ Lastekaitse Liit; 19.–20.03.15);
- Konverents „Laps ja tema kolm K-d: kodu, kool ja kirik“ (Eesti Kirikute Nõukogu, Eesti Kristlike Erakoolide Liit; 27.03.15); [foto](#)
- Kooli väärtusseminar (24.10.2016).

Koolituste korraldamisel on enim rõhku pandud töötajates ja lapsevanemates teadlikkuse tõstmisele kristlikust väärtuskasvatusest. **Oluliseks on peetud vanemate ja õpetajate suhtlusvõimaluste tekkimist koolituste käigus.**

Väärtuskasvatuse rakendamine on pälvinud **lapsevanemate kõrge rahuolu.**

Lapsevanemate rahulolu-uuringute kokkuvõtted, kust võib lugeda konkreetsemaid näiteid: [2014 \(kool ja lasteaed ühiselt\)](#); [2015 \(kool\)](#); [2016 \(kool\)](#).

Enim hindavad vanemad kooli puhul **individuaalset ja kogukondlikku lähenemist, kodu ja kooli vahelise suhtluse korraldatust ning kristlikku väärtuskasvatust.**

Põhjalik rahul-olu uuring toimub nii lapsevanemate kui töötajate hulgas iga õppeaasta lõpul, kuid alates õppeaastast 2015/2016 kaasneb igakuiste infokirjadega rahulolu-küsimustiks, mis annab

võimaluse tagasisidestada möödunud kuud. See on võimaldanud tagasisidest koguda kiiremini ja aktuaalsetest teemadest lähtuvalt asutuse tegevust parandada.

Perioodil 21.09-02.10.2015 toimunud **riikliku järelevalve** õiend kinnitab kokkuvõttes:

*„Lähtudes riikliku järelevalve eesmärgist ja järelevalve teostamisel kogutud andmetest, saab teha järelduse, et Tartu Luterlik Peetri Kool on jätkusuutlik, õppiv ja arenev organisatsioon. Kooli arengut toetab ühiseid väärtusi järgiv, motiveeritud ja pädev õpetajaskond. Õppe- ja kasvatusgevuses nii põhikoolis kui lasteaias on kesksel kohal õpilane/laps ja tema arenguvajadused. (...) Riikliku järelevalve tulemustest lähtuvalt puudub vajadus ettepanekute ja ettekirjutuste tegemiseks kooli pidajale ja kooli direktorile.“*

**RIIKLIKU JÄRELEVALVE ÕIEND. Tartu Luterliku Peetri Kooli riikliku järelevalve tulemused (periood 21.09-02.10.2015): [Terviktekst.](#)**

**Tulevikus** võimaldaks kristliku väärtuskasvatuse rakendamist sisulisemalt tagasisidestada **vanemate veelgi suurem kaasatus:** vastloodud vanematekogu antav tagasiside, lapsevanemate osalemine aruteludes õppeaastat lõpetaval sisehindamise seminaril ja õppeaastat sissejuhataval üldtööplaani seminaril.

**Arendustegevuse peamiste eesmärkidena** oleme määratlenud (õppeaastaks 2016/2017 ja kogu uueks arenguperioodiks 2016-2019):

- Kooli väärtustest lähtuvalt **lõimitud aineõpetuse** kasutusele võtmine II kooliastmes. Aineõpetuse lõimingu aluseks on a) kooli igakuised fookusväärtused ja b) ainesisu ning õppekava üldpädevused. Lõimitud aineõpetuse korraldamisel on õpetajate töö koordineerijaks klassijuhataja.
- **Klassijuhataja** rolli väärtuskasvatuse keskne väljaarendamine, st ka pärast I kooliastet algavad koolipäevad klassijuhataja poolt juhendatud hommikuringiga. Klassijuhataja on koordinaatoriks (lähtuvalt kooli kuväärtustest) lõimitud aineõpetuse korraldamisel. Kõigi klassi ürituste puhul pööratakse tähelepanu nende n-õ väärtuspõhisele aspektile.

- Kõigi korraldatavate ürituse puhul Peetri kooli **eripärast, väärtustest ja traditsioonidest lähtumine**. Tegemist on igaõppeaastase kestva tegevusega.
- **Kristliku väärtuskasvatuse** arendamine positiivset käitumist toetava meetodika (*Positive Behavior Support*) süsteemse kasutuselevõtmisega. Seni on see piirdunud ingliskeelsete artiklitega tutvumisega ja koolijuht on seda parkitaks kogenud Hollandi kristlikke erakoolde külastades. Tegemist on meetodikaga, mis sobib suurepäraselt nii kristliku väärtuskasvatusega (suur rõhk õpilase vastutustundel ja otsustusvõimel) kui kujundava hindamisega.
- Väärtuskasvatust ja usuõpetust toetavate **õppematerjalide koostamine**. Eesmärk on seatud juba kooli esimese perioodi arengukavas 2013-2016, kuid esimestel õppeaastatel on ajast vajaka jäänud. Omaloodud õppematerjalid oleksid otseselt tuletatud kooli eripärast ja vajadustest ning võimaldaksid ka mõningast majanduslikku kokkuhoidu. Lisaks on sellelaadsetest õppematerjalidest suur puudus.
- **Hingehoiu** mõtestatud ja eesmärgipärane rakendamine tugimeetmena kooli **kaplani**, õpetajate ja lapsevanemate koostöös. Eesmärgiks on, et kaplani tegevus oleks koolis iganädalane ning mõistetav ja kättesaadav nii vanematele, õpetajatele kui õpilastele. Kaplanist kui hingehoidjast peaks kristlikus koolis saama kolmas tugispetsialist koolipsühholoogi ja eripedagoogi kõrval. Ühtlasi oleks kaplan vajadusel vahendajadajaks suhtlusprobleemide lahendamisel.  
Miks on kaplanaadi arendamine jätkuvalt arendusvajadus? Põhjused a) eeskujusid vähe b) sama inimese vahepealne rollikonflikt (ei saa olla korraga õppealajuhataja ja kaplan) c) peredel puudub harjumus kaplani olemasolu kohta. Alates detsembrist 2016 on kaplan kooli kahel päeval nädalas (korraga ca 3 tundi).

#### Aspekt 2. KUJUNDAVA HINDAMISE RAKENDAMINE

Peetri kool soovib luua soodsat vaimset, sotsiaalset ja füüsilist õpikeskkonda iga õpilase arengu toetamiseks ning kaasata õpilast ja lapsevanemat õpilase õpiteed puudutavate küsimuste arutamisse ja selle üle otsustamisse.

Koolis rakendatava **kujundava hindamisena** mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse koos õpilasega tema teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta. **Õpilast innustatakse ja suunatakse** edasisele õppimisele – selleks seatakse eesmärgid ning pakutakse välja viise, kuidas nendeni jõuda. **Õpilastale antakse tagasisidet ja juhtnööre moel, mis toetab ja tutvustab positiivset käitumist ja ei tõsta esile seda, mis on taunitav.**

Sõnumid kooli keskkonnas on sõnastatud positiivset käitumist toetavalt: [foto](#)

Ametlikult toetatavateks kiitmisvahenditeks kooli kiituskiri ja õpilaste omavaheline tunnustamine. Kiitus- või kiidukirja saavad õppeaasta lõpuaktusel kõik õpilased. Oluline on leida igas õpilases üles tema tugevus ning seda tunnustada. **Kiituskirjad võivad olla nii aineliste kui sotsiaalsete oskuste, väärtuste väljendamise või muu kooli väärtushinnangutega ühtivate tugevuste kohta.** Iga õpilast võib tunnustada rohkem kui ühes valdkonnas.

Kiituskiri: [näidis](#); [näidis](#))

Tartu Luterliku Peetri Kooli õpilaste tunnustamise [kord](#)

Kasutatud on ka õpilaste **tunnustamist kogu kooli ees** esmaspäevase ühise hommikuringi ajal. Samuti tunnustavad õpetajad õpilasi oma [klassiblogi sissekannetes](#).

Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

**Õpilane kaasatakse hindamisse**, et tõsta tema õpimotivatsiooni, arendada oskust eesmärke seada ning õppimist ja käitumist seatud eesmärkide alusel hinnata. Õpilane täidab eakohaseid kooli väljatöötatud enesehinnangu lehti õpetaja juhendamisel iga trimestri lõpul.

3. klassi õpilase enesehinnanguleht, 3. trimester, õppeaasta 2015/2016, [vorm](#).

Hindamise nn töövahendina kasutatakse Peetri koolis **e-päevikut Studium**. Alates 4. klassist kasutavad õpilased ka ise Studiumit. Eeldatud on, et lapsevanem tutvub e-päevikus oleva infoga iga koolipäeva eel.

Peetri kooli esimesed tunnistused õppeaastal 2013/2014, [foto](#)

Tunnistuste andmine I trimestri lõpul õppeaastal 2015/2016, [foto](#)

Õpetajad suunavad **õpilasi ka üksteist tunnustama**. Eesmärk on õpetada lapsi *märkama* üksteise tugevaid külgi ning neid tunnustama. Samuti aitab see esile tuua kõike seda head, mille eest üksteises tänulik olla.

**1. klassi õpilaste hinnangud üksteisele 1. trimestri lõpul õppeaastal 2015/2016.**

Kujundava hindamise toetamiseks on toimunud järgmised olulisemad õpetajate **koolitused**:

- „Kujundav hindamine“ (lektor Einike Pilli; 25.10.14) ([foto](#))
- „Kujundav hindamine ja üldõpetus“ (lektor Kaie Kubri; 3 seminari 12.2015.-03.2016)

**Tulevikus** võimaldaks kujundava hindamise rakendamist sisulisemalt tagasisidestada **vanemate ja õpilaste veelgi suurem kaasatus**: vastloodud vanematekogu antav tagasiside, õpilasesinduse loomine õppeaastal 2016/2017 ([uudis õpilasesinduse loomise kohta](#)), lapsevanemate (ja õpilaste) osalemine aruteludes õppeaastat lõpetaval sisehindamise seminaril ja õppeaastat sissejuhataval üldtööplaani seminaril. Kõik see on kantud kooli ühest peamisest väärtusest kogukonnakooliks kasvamisel – vastutustundest, mida mõistame kui „*õpetajate, õpilaste kui lapsevanemate ühises koostöös võetud ülesannete lõpuni tegemist, üksteise toetamist ning julgust tunnistada oma vigu/nõrkusi, et neist seeläbi üheskoos üle saada*”.

Kooli kasvamise ja uute õpetajate lisandmise tõttu tuleks süsteemsemalt tulevikus rakendada **kolleegiaalset tunnivaatlust** ja uute õpetajate puhul **mentorlust**.

[Tartu Luterliku Peetri Kooli mentorsüsteem](#)

[TLPK mentorsüsteem\\_ LISA 1 Mentori tegevuskava vorm](#)

[TLPM mentorsüsteem\\_ LISA 4 Tunnivaatlus protokoll vorm](#)

**Arendustegevuse peamiste eesmärkidena** oleme määratlenud (õppeaastaks 2016/2017 ja kogu uueks arenguperioodiks 2016-2019):

- **Kujundava ehk toetava hindamise** rakendamine ja kasutamine II kooliastmes ning selle tulemuslikkuse kollegiaalne analüüsimine. II kooliaste avati 1. septembril 2016 4. klassiga ja uued aineõpetajad vajavad selles eelkõige kolleegide tuge. Juunis toimunud kooli õpetajate sisehindamise seminaril otsustati lapse käitumise eneseanalüüs siduda arenguveestlusega, mitte tunnistuse andmisega. Selliselt on võimalik sellele vahetult ja ühiselt vastata ning arutada. Konkreetsed meetodid katsetatakse läbi ja analüüsitakse töö käigus.
- **Õpilase enesehindamise ja eneseanalüüsi** läbivi kasutamine hindamise osana ja selle täiendamine vastavalt vanemate klasside lisandumisele. Ühtlasi toetab see õpilase isikliku vastutustunde arengut õppetöösse suhtumisel.
- **Iseseisvate õpioskuste** kujunemise toetamine, sh õpilase algatusvõime ning vastutuse võtmise väärtustamine. Kooli klassi kaupa kasvamisel on iseseisva õppimise osakaal paratamatult aasta-aastalt aina suurem.
- **Avatud koolipäevade ja tundide** korraldamine kooli seniste ja tulevaste õpilaste vanematele, kolleegidele ning kogemuste vahetamise eesmärgil teistele (kristlikele) koolidele. ([Tallinna Kaarli Kooli õpetajad külas ja tunde vaatlemas märtsis 2016: foto](#)). Õppeaastal 2015/2016 ilmnes, et klasside praegust suurust ja avalikku huvi arvestades on võimalik ja mõistlik avatud koolipäevi korraldada vaid Peetri kooli lasteaias ning seniste õpilaste vanematele.
- Kasutatavate **õpetamisstrateegiate ja -meetodite analüüsimine** (sh sisehindamise raames). See on 2016/2017 õppeaastal vajalik kooli igakuistest fookusväärtustest ja

ainesisust lähtuvalt lõimitud aineõpetuse rakendamise seisukohast. Analüüsides õppeaasta 2015/2016 üldtööplaani täitmist ilmnes, et töötajate iganädalased koosolekud on toimunud ebaregulaarselt ning hõivatud pigem jooksvate teemadega (üritused, koolikorralduslikud küsimused). Seetõttu on vajalik **töö kollektiivse analüüsimudeli** (klasside kaupa) vormi väljatöötamine ja perioodiline (nt trimestri koordina) rakendamine.

### Aspekt 3. ÕPPEAINED ON OMAVAHEL LÕIMITUD – ÜLDÕPETUS

Kooli õppekava käsitleb õppimist väljundipõhiselt, sõnastades sellest lähtuvalt Peetri koolis omandatavad üldpädevused ja õpitulemused. Vastavalt **õppimise väljundipõhisele käsitlusele** mõistetakse õppimist holistlikult hõlmates nii inimese teadmisi, oskusi kui ka **väärtushoiakuid ja -hinnanguid ning käitumist**. Kuna õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga, on õpilase arengut soosiva õppekeskkonna kujundamine väga oluline. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja. Õppetöös on rõhuasetus lapse **algatusel, isetegemisel ja kogemuse läbi õppimisel**. Õpetus peab arendama lapses tahet, iseloomu ja organiseerimisvõimet - selleks tuleb jätta lapsele suurem vabadus õppimises ning võimaldada tal uurimuslikku tegevust.

Väärtuslikke kogemusi pakub **kooli külaliste kutsumine**, kelle puhul oleme pidanud silmas, et nad **esindaksid võimalikult erinevaid huvisid ja vajadusi** (empaatiavõime arendamise aspektist): nt vaegnägijad juhtkoeraga, [pärimusmuusikud](#) (õppeaastatel 2015/2016 ja 2016/2017 Viljandi Pärimusmuusika Keskusest, kirjanikud (Mika Keränen, Contra), tolliametnikud koeraga, kaitseväelased ja kaitseliitlased, lähisuhtevägivalda kirjeldavav ning sellest väljatulemiseks abinõusid pakkuva raamatu „Lugu väikesest tammepuust, vihast ja varesest“ tutvustamine.

Septembris 2014 külastas kooli ka 1940. aastal Peetri kooli astunud vilistlane Jaak Tasso ([foto](#)).

Õpilased on **külastanud ühiselt mõne lapsevanema töökohta** (nt seni metallifirma, ateljee) või on

vanemad käinud koolis oma tegemisi tutvustamast.

I kooliastmes on õppe- ja kasvatusgevus peamiselt korraldatud **üldõpetusliku** tööviisi põhimõtteid järgides, va saksa keel, usuõpetus ja kehaline kasvatus, kus kasutatakse ainevaldkondade lõimimist.

Üldõpetust rakendatakse, kuid on lõimitult aineõppega. Üldõpetus on väärtuspõhine, st õppekasvatustegevuse ja üldpädevuste üldteemad lähtuvad kuu väärtustest.

Vt üldõpetuse ja aineõpetuse suhe I kooliastmes: [tunniplaan õppeaastal 2016/2017](#).

Üldõpetuse metoodikat on analüüsitud koosolekute raames. Üldõpetuse raames on kasutatud: õuesõpet, avastusõpet, muuseumiõpet, mitmeid õppekäike praktiliste kogemuste saamiseks. Õppekasvatustöös lähtutakse lapse arengulistest vajadustest ja heaolust, pidevalt analüüsitakse lapsekesksete põhimõtete rakendamist.

Parima ülevaate sellest, mida klassiõpetajad igapäevaselt teevad, annavad nende poolt peetud **klassiblogid** (blogid õppeaastal 2016/2017: [1. klass](#); [2. klass](#)). Klassiblogid on mõeldud ennekõike lapsevanematele ja laste fotosid avaldatakse kokkuleppel vanematega. Blogid ei ole avalikud: ei kajastu kooli kodulehel ega muudes kanalites.

II kooliastmest lähtub õppetegevus peamiselt õppeainetest, mida lõimitakse omavahel lapse jaoks tervikuks lähtuvalt kooli **igakuistest fookusväärtusest**. Lõimingu toetamiseks kasutatakse projekt- ja teemapõhist õpet, kus teatud õppeperioodil keskendutakse kindlale teemale (fookusväärtusele) läbi mille toimuvad erinevad õppetegevused.

Igakuised 9 fookusväärtust on õpetajate poolt tuletatud kooli 4 põhiväärtust ja nende eesmärk on a) anda igale kuule oma temaatika ning b) tõsta õpilaste teadlikust sellest konkreetsest väärtusest.

Vt [fookusväärtused kooli aastaplaanis](#)

Väärtused **kajastuvad nähtaval ja mõistetaval kujul kooli ruumides**.

Näiteks oktoobrikuu väärtuseks on tänulikkus: [1. klassi arutelu plakat](#), [koolipere ühine](#)



[hommikuring](#), [õpetajate päeva meenutus](#), [klassi seinal](#).

Veebruarikuu fookuses on austus (ka asutus kodumaa ja perekonna suhtes): [kuu jooksul õpilaste mõtetega täienev plakat klassiuksel](#).

**Lõimitud aineõpetusega alustati septembris 2016 ehk pärast 4. klassi ja II kooliastme avamist.**

Heaks näiteks on kooli spordipäeva korraldamine ja lähtumine septembrikuu väärtusest, milleks oli koostööoskus: kunstiõpetuse tunnis kujundasid 4. klassi õpilased loovtööna diplomite põhjad, mis pärast spordipäeva koos tulemustega välja jagati. Oktoobris oli kuuväärtuseks tänulikkus ja toimus Peetri kooli lõikustänapüha laat, millest lähtuvalt lahendati nt matemaatika ülesandeid ja kirjutati uudislugu. Lõimingu toetamiseks on õpetajaid julgustatud ka mitme aine kohta ühiseid õppekäike korraldama ja samuti õpilastöid hindama.

**Üldõpetusliku tööviisi ja lõimingu eesmärgiks Peetri koolis on õpetada:**

- lapsi seostama erinevaid teadmisi, oskusi ja väärtusi, et need üksteist vastastikku toetaksid;
- õpilast mõistma ja suhestama juba õpitut või õpitavat nii, et erinevate õppeainete vahel tekiksid seosed ja õpilane oskaks tundides saadud teadmisi ja oskusi teise õppeaine tundi üle kanda.

**Projekt- ja teemapõhise õppe** üheks konkreetseks väljundiks on olnud **temaatiline kodusõppe nädal**, mis on veebruaris (nt õppeaastal 2016/2017 13.-19. veebruar). Selle eelduseks on õpetajate poolt eelnevalt omavahel kooskõlastatud ülesannete andmine. Ülesande täidavad õpilased koos vanamatega, selleks on olnud kunstitöö, käsitööna valminud ja koostatud raamat.

Üldõpetuse rakendamiseks on toimunud järgmised olulisemad õpetajate **koolitused**:

- „Õppijakeskse kooli kujundamine“ (Tallinna Ülikool; 12.-13.05;28.-29.05.2015)
- „Kujundav hindamine ja üldõpetus“ (lektor Kaie Kubri; 3 seminari 12.2015.-03.2016)

**Tulevikus** võimaldaks üldõpetuse ja lõimitud aineõpetuse rakendamist sisulisemalt tagasisidestada süsteemsemalt rakendatud **kollegiaalne tunnivaatlus** ja uute õpetajate **mentorlust**.

[Tartu Luterliku Peetri Kooli mentorsüsteem](#)

[TLPK mentorsüsteem\\_ LISA 1 Mentori tegevuskava vorm](#)

[TLPM mentorsüsteem\\_ LISA 4 Tunnivaatlus protokoll vorm](#)

**Arendustegevuse peamiste eesmärkidena** oleme määratlenud (õppeaastaks 2016/2017 ja kogu uueks arenguperioodiks 2016-2019):

- **Üldõpetusliku metoodika** tulemuslikkuse kollegiaalne analüüsimine. Analüüsisdes õppeaasta 2015/2016 üldtööplaani täitmist ilmnis, et töötajate iganädalased koosolekud on toimunud ebaregulaarselt ning hõivatud pigem jooksvate teemadega (üritused, koolikorralduslikud küsimused). Seetõttu on vajalik töö kollektiivse analüüsimudeli (klasside kaupa) vormi väljatöötamine ja perioodiline (nt trimestri koondina) rakendamine.
- Kooli väärtustest lähtuvalt **lõimitud aineõpetuse** kasutusele võtmine II kooliastmes. Vajadus tuleneb otseselt kooli kasvamisest: II kooliaste avati 1. septembril 2016 4. klassiga ja uued aineõpetajad vajavad selles eelkõige kolleegide tuge.
- **Võimaluste loomine praktilise eluga seotud ja väljaspool kooli toimuvaks õppimiseks** (koostöös lapsevanematega). Vajadust toetab ka lapsevanemate rahuolu-uuringute käigus antud vastavasisuline tagasiside.

[Õppekäigud ja muud väljaspool kooli toimuvad üritused kajastavad Peetri kooli igakuistes infokirjades, vt september 2015; märts 2016; september 2016.](#) Õppeaastatel 2015/2016 ja 2016/2017 oleme saanud looduses toimuvateks õppekäikudeks toetust Keskkonna Investeeringute Keskuselt.

- **Hariduslike erivajadustega õpilaste** toetamine **koostöös** õpetajate, tugispetsialistide (eripedagoog, koolipsühholoog) ja lapsevanematega. Tegemist on kaasva hariduse põhimõttest lähtuva kestva tegevusega, mis Peetri kooli alusväärtustest seostub enim austuse ja hoolivusega üksteise (kõigi) erinevuste suhtes. Õpetajate sisehindamise seminaril

	<p>juunis 2016 rõhutati, et enam tuleks luua ka võimalusi õpilaste kohtumiseks erivajadustega inimetsega. Selle arenguvajadusega haakub otseselt ka eelpoolnimetatud kaplani rolli arendamine kooli kolmanda tugispetsialistina.</p>
--	--

<b>VALDKOND</b>	<b>KESKKOND</b>
<p>Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1)</p>	<p><b>1. Toetatakse koolipere tegutsemist infoühiskonnas: õppeaine meedia- ja suhtlemisõpetus ja lapsevanemate/õpetajate koolitamine.</b></p> <p>Tegemist on Peetri koolile eripärase õppeainega, mis kannab eesmärki, et laps oskaks (lisaks instrumentaalsetele oskustele) teha infoühiskonnas ja digitaalseskeskkonnas kavades teadlikke ja väärtuspõhiseid valikuid. Samal teemal lapsevanemate koolitamine lähtub otseselt Peetri kooli <u>missioonist</u> toetada perekonda, st kool saab ja peab olema perele toeks ning mitte vastupidi.</p> <p><b>2. Turvaline koolikeskkond</b></p> <p>Turvaline ja kaardistatud riskidega koolikeskkond on haridusasutuse igapäevane prioriteet ja vastutustunde küsimus.</p>
<p>- <b>Kus</b> ja <b>mis eesmärgil</b> teie kool valitud aspektiga tegeleb? <b>Kes</b> selle aspektiga tegeleb ja <b>kuidas</b> ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.</i></p> <p>- <b>Millised andmed</b> ja nende <b>kogumise viisid</b> võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt <b>hinnata</b>, et selle aspektiga tegelemine on <b>tulemuslik</b>?</p>	<p>Aspekt 1. TOETATAKSE KOOLIPERE TEGUTSEMIST INFOÜHISKONNAS</p> <p>Infoühiskonnas kasvavate õpilaste turvalise ja teadliku käitumise kujundamiseks avalikus ruumis õpetatakse alates 1. klassist <b>õppeainet „Meedia- ja suhtlemisõpetus“</b>, millega tutvustatakse nii infoühiskonna võimalusi kui ohte. Ainet õpetatakse kõigis klassides 1 nädalatunni mahus ning see väljatöötatud lähtuvalt Peetri kooli eripärast ja vajadusest.</p> <p>Esimeses kooliastmes on õpe üles ehitatud kolmele meediakasvatuse ja -pädevuse osale. <b>Esimeses klassis</b> pöörame tähelepanu erinevate meediumite kasutama õppimisele. Oluline on lisaks tänapäevastele lastele juba tuttavate tehnoloogiliste vahendite (sülearvuti, nutitelefoni, tahvelarvuti) kõrval traditsiooniliste meedialahenduste (ajaleht, raadio, televisioon) tundma õppimine (klassis</p>

- **Millised** on kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

uudiste jutustamine tunni sissejuhtasena). Õppemethodiliselt lähenetakse n-ö käed-külge lahenduste kaudu. Rõhku pannakse ka harjutustele (nt üksteise intervjuerimine; TÜ õppestudio külastamine) mis arendavad esinemis- ja jutustamisjulgust.

1. klassi õpilased meedia- ja suhtlemisõpetuse tunnis: [foto](#), [foto](#).

**Teises klassis** on keskmes aktiivne avalikus infoväljas osalemine. Kiirsuhtlus, suhtlusvõrgustikud, meediasisu loomine ning avalikus ruumis suhtlemine nõuab järjest enam teadvustatud vastutustundlikku käitumist nii täiskasvanutelt kui ka lastelt üha nooremas eas. Sestap pühendatakse meediaõpetuses ja suhtlemistreeningus avaliku ning privaatse teabe mõtestamisele. Näiteks mängitakse läbi erinevaid igapäevasisituatsioone, milles laps peab kaaluma, millist infot erinevates avalikes ja privaatsetes situatsioonides tohib või on tarvilik välja anda. Õpitakse tundma ja vältima internetis tegutsemise tagajärjel tekkivaid ohuolukordi. Õppemethoditena keskendutakse peamiselt reaalelu situatsioonide simulatsioonidele.

**Kolmandas klassis** on rõhk oma meediakäitumise ja suhtlemise eetiliste ning moraalsete valikute mõtestamisel, tagajärgede kaalumisel ja põhjendamisel. Minnakse kaugemale reegli- ja tagajärje-eetikast, püüdes kaaluda oma tegevuse tulemuste mõju ühiskonnas laiemalt. Õppemethoditest kasutatakse dilemmasituatsioonidest lähtuvat aruteluringi ning väärtusmängu. Arvutiklassis tegeldakse muuhulgas teksti- ja pilditöötlusega, uuritakse erinevaid veebilehekülgi ning räägitakse internetiturvalisusest. Lisaks õpitakse jutustama lugusid ning harjutatakse kuulamisoskust.

Meedia- ja suhtlemisõpetuse [ainekava kooli kodulehel](#).

Meedia- ja suhtlusõpetuse [aine tutvustus kooli kodulehel](#).

Meedia- ja suhtlemisõpetuse õpetaja Tuuli Hiiesalu [artikkel "Meedia- ja suhtlemisõpetus algkoolis"](#) (Õpetajate Leht, 30.05.2014).

Näiteid meedia- ja suhtlemisõpetuse tundide tulemusena valminud [materjalidest](#).

On toimunud järgmised olulisemad **õpetajate ja lapsevanemate ühised koolitused**:

- „Sirgumine infoühiskonnas“ (lektor Marju Himma-Kadakas; 11.01.2014)
- „Kasvamine infoühiskonnas“ (lektor Tuuli Hiiesalu; 28.01.15)

Tegemist on iga-aastaste koolitusega, mis on väga populaarne nii lasteaias kui kooli lapsevanemate ja õpetajate hulgas. Järgmine koolituspäev toimub detsembris 2016. Käsitlemist leiavad küsimused:

\*Ekraanivabad lapsed – kui kaua?

\*Multiekraanid – kuidas see tegelikult toimib?

\*Kui palju ekraaniaega on palju?

\*Kuidas kasvatada infoühiskonnas hästi toime tulevat last?

\*Mida õpivad lapsed Tartu Luterliku Peetri Kooli meedia- ja suhtlemisõpetuse tunnis?

**Arendustegevuse peamiste eesmärkidena** oleme määratlenud (õppeaastaks 2016/2017 ja kogu uueks arenguperioodiks 2016-2019):

- Infoühiskonnas kasvavate õpilaste turvalise ja teadliku käitumise kujundamiseks õpetatakse ka II kooliastmes **õppeainet „Meedia- ja suhtlemisõpetus“**, millega tutvustatakse nii infoühiskonna võimalusi kui ka ohte. Õpetaja õppeaasta 2015/2016 tööanalüüsist: *Tulevikus tuleks kindlasti tundides rohkem tähelepanu pöörata väärtuste jälgimisele. Samuti püüan rohkem tundidesse tuua kristlikku teemat (näiteks tekstides, mida loeme, koostame). Eesmärgiks oleks, et kõik tunneksid end meedia- ja suhtlemistunnis hästi ning teeksid aktiivselt tööd kaasa.*

Meedia- ja suhtlemisõpetuse puhul on tegemist õppeainega, mille jaoks otsesed eeskujud puuduvad ja seega on see kasvava kooli jaoks iga-aastaseks arendustegevuse prioriteediks. Suuresti lähtuvalt sellest õppeainest ja selle toetamiseks on sügisel 2016/2017 väljatöötamisel Peetri kooli digiplaan ja kool osaleb HITSA korraldatud taotlusvoorus „Põhikoolide digitaristu täiendamise toetusmeede“, et soetada mobiilne arvutiklass.

- Jätkuvad **infoühiskonnas kasvamist käsitlevad sisekoolitused** lapsevanematele ja õpetajatele. Suure lapsevanemate poolse huvi tõttu korraldame neid koolitusi igal aastal.

Aspekt 2. TURVALINE KOOLIKESKKOND

Koolis tegeletakse nii **psüühilise kui füüsilise** turvalisuse tagamisega. Töötajatele on kord aastas koostöös Lõuna Päästkeskusega korraldatud **tulekahju korral tegutsemise õppust** ning **tuleohutuse baaskoolitust**.

Evakuatsiooniõppus koolis: [foto \(2014\)](#), [legend \(2014\)](#); [legend \(2015\)](#).

Tuleohutuse baaskoolituse uudis [Peetri kooli Facebooki lehel](#).

Õppustega, millesse on kaasatud kogu koolipere, toetatakse **koostööoskust** nii klassi kui kogu kooli tasandil.

Koostöös Koolitervishoiu OÜ töötajatega toimusid õppeaastatel 2014/2015 ja 2015/2016 **esmaabikoolitused** õpilastele, töötajad on perioodiliselt läbinud koolis töötamiseks vajalikud **esmaabikursused**. Esmaabikursusele eelnevalt on õpilastega süvitsi arutatud koolis tekkida võivatele hädaolukordadele reageerimist.

Iga kolme aasta järel peavad õpetajad läbi esmaabi täiendkoolituse. Kooli ja lasteaia ühine esmaabi koolitus 2013. aasta sügisel: [foto](#).

Samuti on õppetöö osaks **liikluskasvatus**. Õppeaastast 2016/2017 alutas koolis, lapsevanema juhendamisel, tegevust ka liiklusing.

Õpilased liiklusingis: [foto](#).

Enne töölepingu sõlmist saavad uued töötajad tutvumiseks järgmised ohutusalsed dokumendid, mis ka digiallkirjastatakse koos töölepingu ja ametijuhendiga:

[TLPK hädaolukorra lahendamise plaan](#)

[TLPK juhend esmaabi andmiseks](#)

[TLPK sissejuhatav ohutusjuhend](#)

[TLPK õpetaja, spetsialisti ohutusjuhend](#)

**Hädaolukorrana** käsitatakse sündmust või sündmuste ahelat, mis ohustab Tartu Luterliku Peetri Kooli (edaspidi Kool) hoonetes ja territooriumil viibivate isikute elu ja tervist, kahjustab oluliselt keskkonda või tekitab ulatuslikku majanduslikku kahju. Ülalviidatud plaan valmis arutelude tulemusena õpetajate koosolekul ja on kogu asutusele ühine. Õppeaastal 2015/2016 toimusid lähtuvalt plaanist ja koolis juhtuda võivatest hädaolukordadest klassiarutelud õpilastega. Õppeaastal 2016/2017 toimub koolis kogu koolipere hädalaolukorra õppus (eeldatavast stsenaariumiks on „võõras koolimajas”).

Kooli keskkonda **analüüsi** õppeaastal 2015/2016 põhjalikult võimalike riskide seisukohalt ning valmis

[TLPK töökeskkonna riskianalüüs](#);

[TLPK turvalisuse hindamiskriteeriumid](#).

Riskianalüüsist lähtuvat remonditi kõõgisein (avastatud hallituse tõttu) ([foto](#)), treppidele paigaldati libisemise vastane teip ([foto](#)).

Kooli pöördumisest lähtuvalt paigaldas Tartu linn Pepleri 6 koolimaja ette 2015. aasta sügisel ohutuspiirde ([foto](#)).

Et tagada ohutus laste kooli toomisel, tuli leida täiendav võimalus koolimaja juures peatumiseks, vt [direktori meil lapsevanematele](#).

Psüühilise turvalisuse tagamist toetab eelkõige õpetaja eeskujust lähtuv kristlik väärtuskasvatus, I kooliastmes kasutatava programmi „**Kiusamisest vaba kool**“ meetoodika, **koolipsühholoogi** (0,2 kohta õppeaastal 2015/2016) ja kaplani tegevus.

Väärtuspõhise koolikultuuri osaks on klassiõpetajaid, tugispetsialiste ning lapsevanemaid kaasav **varane reageerimine** tekkivatele suhtlusprobleemidele ja konfliktide ennetamine.

**Arenguestlused** töötajatega toimuvad kaks korda õppeaastas, õpilaste ja nende peredega kord õppeaastas ning nende käigus kogutud andmed on mh aluseks sisehindamisele. Arenguestlusel

kogutud tagasiside ja ettepanekud aitavad juhtkonnal märgata võimalikke probleeme koolikeskkonnas ja omavahelistes suhetes.

Turvalise keskkonna loomiseks toimunud järgmised olulisemad õpetajate ja lapsevanemate

**koolitused** (lisaks ülalnimetatutele):

- „Tervislik toitumine“ (lektor Triin Muiste; 21.01.15)
- CAP (*Child Assault Prevention*) õpikoda kooliõpilastele (lektor Külvi Teder, 27.01.2015)
- „Kriisis oleva lapse hingehoid“ (lektor Naatan Haamer; 16.11.14)
- „Kasvamine infoühiskonnas“ (lektor Tuuli Hiiesalu; 28.01.15)
- "Piiride seadmine ja enesekehtestamine lapsevanemana“ (lektor Maili Karindi; 03.03.15)
- „Kiusamisest vaba kool ja lasteaed“ (MTÜ Lastekaitse Liit; 19.–20.03.15)

**Tulevikus** võimaldaks turvalise koolikeskkonna saavutamist sisulisemalt tagasisidestada süsteemsemalt rakendatud **vanemate ja töötajate rahulolu-uuringu jätkuv rakendamine ka kuupõhiselt** (alates õppeaastast 2015/2016). Väga olulisel kohal on vastavasisulised arutelud (nt hommikuringide raames) õpilastega.

**Arendustegevuse peamiste eesmärkidena** oleme määratlenud (õppeaastaks 2016/2017 ja kogu uueks arenguperioodiks 2016-2019):

- Hea **emotsionaalse õhkkonna ja stressivaba töökeskkonna** toetamine õppeaasta lõikes optimaalselt jaotunud töökoormuse, varase ja kaasava planeerimise ning ülesannete delegeerimise abil. Selle eesmärgi saavutamiseks pööratakse tähelepanu sellele, et üritused ei „kuhjuks“ ja koosolekute eelinfo (ja hiljem memo/protokoll) oleks saadetud aegsasti ning kõik üritused jõuaksid ühisesse kalendrisse Basecampi keskkonnas. Koolivaheaegadel on õpetajate graafik n-ö paindlik, ei eeldata pidevat koolimajas viibimist.
- Ürituste ja koolituste kavandamine toimub **töötaja pereeluga** arvestavalt ja seda toetavalt. Seda vajadust on kinnitanud töötajate rahulolu-uuringuga kogutud tagasiside, nt ühe õpetaja



	<p>seisukoht: „<i>Suuremas plaani soovin leida paremat tasakaalu töö ja koduse elu jagamisel. Vahepeal on tunne, et kuna töö on nii motiveeriv ja huvitav, nõuab ta ka palju vaimset pingutust ja pidevat tähelepanu, siis peale tööd jääb vahel energiat ja aega oma pere jaoks puudu.</i>”</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Füüsilise turvalisuse tagamiseks on vaja edaspidi igal õppeaastal, lisaks <b>tulekahju korral tegutsemise õppusle</b> ning korraldada ka <b>hädaolukorra lahendamise õppus</b> ning õpetada õpilastele esmaabi andmist.</li> <li>– Kooli puhul on teostatud <b>töökeskkonna riskianalüüs</b>, mida täiendatakse ja parandatakse vastavalt sise- ja väliskeskkonna muutustele.</li> </ul>
--	--

<b>VALDKOND</b>	<b>JUHTIMINE</b>
<p>Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1)</p>	<p><b>1. Töötajad on informeeritud koolis toimuvast ning nad on teadlikud, millest lähtuvalt otsuseid tehakse.</b></p> <p>Peetri kool on õpetajate poolt loodud vabakondlik kool. See on haridusasutuse algeks ning töötajate teadlikkus on seetõttu asutuse identiteedi ja demokraatliku juhtimise seisukohast hädavajalik.</p> <p><b>2. Kool tegeleb aktiivselt rahaliste lisaressursside hankimisega.</b></p> <p>Noore ja kasvav erakooli seisukohast on paratamatu pidev suur ressursivajadus investseeringuteks. Lisarahastuse leidmisest sõltub seetõttu otseselt kooli tulevik.</p>
<p>- <b>Kus ja mis eesmärgil</b> teie kool valitud aspektiga</p>	<p>Aspekt 1. <b>TÖÖTAJAD ON INFORMEERITUD KOOLIS TOIMUVAST NING NAD ON TEADLIKUD, MILLEST LÄHTUVALT OTSUSEID TEHAKSE.</b></p>

tegeleb? **Kes** selle aspektiga tegeleb ja **kuidas** ta seda teeb? *Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.*

- **Millised andmed** ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik**?

- **Millised** on kitsaskohad ning kas ja ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

Erakooli juhtorganid on nõukogu ja direktor. Peetri kooli juhtimine on **väärtuspõhine ja kaasav** ning lähtub regulaarsest sise- ja väliskeskonna analüüsist (eelkõige sise- ja välishindamisel kogutud andemete põhjal). Vastutuse delegeerimisel on lähtunud nii ametijuhendites sätestatust kui igapäevaelu praktilistest vajadustest. Peetri kooli arengu seisukohalt oluliste otsuste tegemisse on kaasatud kooli pidaja, personal, lastevanemate esindajad (nõukogus, kooli vanematekogus). Neid, **keda otsused puudutavad, on maksimaalselt püütud kaasata ka nende tegemise protsessi** – nt teabe jagamisega asutuse infokanalites (eelkõige meililistid) ning arenguveestluste ja personali koosolekute kaudu.

**Väärtuspõhise juhtimise** seisukohalt on esmaseks juhi isiklik eeskuju ja osalemine kooli igapäevaelus ning avatus kõigile küsimustele ja ettepanekutele nii lapsevanemate kui töötajate poolt (nt on isiklik telefoninumber on avalik kodulehel). Kool identiteedi rõhutamiseks kannab koolijuht igapäevaselt koolivormi vesti. Juhtimisalaseks motoks on Uuest Testamendist pärinev lausung „*kes iganes teie seas tahab olla esimene, olgu teie sulane*” (Mt 20,27). Reaalsuses tähendab see vajadusel ja lisaks põhitööle ka nt kooliruumi seina värvimist või inventari transportimist – väikeses ja kogukondlikus haridusastuses tuleb teha kõiki töid.

Õppeaasta 2015/2016 kokkuvõtteks korraldatud **töötajate rahulolu-uuringust** järeldeb, et töötajad on juhtimisega rahul ning mõistavad, et see on suunatud noore haridusasutuse loomisele ja laiendamisele. Töötajate rahulolu-uuringust järeldeb ühtlasi, et Peetri kooli töötajad on motiveeritud ja hindavad haridusasutust ning kolleege kõrgelt. Oma töö peamise innustava tulemusena tajutakse õpilaste arengut.

**Vt lähemalt rahulolu-uuringu kokkuvõttest (1. järeldeb)**

Pärast Peetri kooli ja lasteaia kiiret kasvumist aastatel 2013-2015 on olnud 2016. aasta **prioriteediks Peetri kooli ja lasteaia töötajate töötingimuste parandamine**, sh töötasu suurendamine. Võrdluseks, kui 2016. aastal oli Tartu munitsipaallasteaedade puhul kõrgharidusega õpetaja brutotasuks kuus 810 eurot, siis Peetri koolis oli selleks vähemalt 850 eurot. Kooli osas on

2016. aastal täiskohaga õpetaja tasuks riiklik määr ehk 958 eurot (brutotasuna kuus). Õpetaja abide puhul on vastavad numbrid 535 ja 575. Koolis ei arvestata klassiõpetajate koormust lähtuvalt tundide mahust, vaid klassiõpetaja on täiskohaga spetsialist, kes osaleb ka kooli arendustegevuses ja korraldab klassi elu tervikuna (nt arenguveestlused, klassi koosolekud). Nii koolis kui lasteaias tõuseb töötasu iga-aastaselt, kooli kasvades on võimalik ka kooliõpetajatel maksta enamat riiklikust määrast.

Töötajate tunnustamist kirjeldab „[Tartu Luterliku Peetri Kooli töötajate tunnustamise kord](#)”. Kord on tuletatud kehtivatest praktikatest ja TLPK koolile ning lasteaiale ühine. Selle kohaselt on **tunnustamise aluseks:**

*1.1 Eeskujuks olemine Kooli väärtuste kandmisel ja suhtumisel igapäevatoosse. (nt järjepidev initsiatiivikus kooli väärtuste tutvustamisel ja õpetamisel)*

*1.2 Lapsevanemate, õpilaste või kolleegide kiitev tagasiside (nt rahulolu-uuringu põhjal).*

*1.3 Initsiatiiv ja osalemine Kooli arendustegevuse (nt osalemine valdkondlikus töörühmas, kooli nõukogu või MTÜ TLPK töös, projektidele sisendi pakkumine).*

*1.4 Kolleegide ja lapsevanemate juhendamine (sh koolitamine) lähtuvalt isiklikest pädevustest ning Kooli väärtustest ja arengu-eesmärkidest. (nt sisekoolituse juhendamine)*

*1.5 Kooli väärtusi kandva ürituse edukas organiseerimine ja läbiviimine. (nt õppekäik, silmapaistev osalemine heategevuslaadal, külalise kooli kutsumine)*

*1.6 Avalikkuses kooli mainet edendav tegevus. (nt oma tööd reflekteeriva artikli kirjutamine, osalemin konverentsil või seminaril lektorina)*

*1.7 Ülesannete tulemuslik täitmine, mis pole määratletud ametijuhendus, kuid on olulised Kooli tegevuse seisukohalt (nt töö (alus)dokumentatsiooniga, huviringi juhendamine).*

Kõiki nimetatud näiteid on igal õppeaastal ette tulnud.

Töötaja **tunnustamise võimalusteks** on:

- 2.1 Suuline või kirjalik kiitus kolleegide ja/või lapsevanemate ees.
- 2.2 Töötaja poolt valitud isikliku täienduskoolituse osaline või täielik hüvitamine.
- 2.3 Täiendavate puhkusepäevade andmine.
- 2.4 Lisatasu maksmine.
- 2.5 Koolis õppiva töötaja lapse osaline või täielik vabastamine õppemaksust.
- 2.6 Ametialane edutamine.

Kõiki tunnustamise võimalusi **on kasutatud igal õppeaastal korduvalt** – nii lasteaia kui kooli töötajate puhul. Juhtkonna poolseks väljakutseks jääb kõige tunnustamise väärse järjepidev märkamine.

Ühtlasi on koolijuht püüdnud lapsevanemaid enam suunata õpetajate igapäevast tööd ja panust märkama, nt [direktori meil lapsevanemetele õpetajate päeva eel](#).

**Infosüsteemi ja dokumentatsiooni digitaliseerimise** eesmärgil on Peetri koolis turvalise ja efektiivse dokumendihalduskeskkonnana kasutusel **Basecamp** (juurdepääs kõigil töötajatel; olemas ka tasuta nutitelefonil rakendus), kuhu salvestatakse kogu asutuse dokumentatsioon. Basecampi keskkonda on kasutatud ka asutuse ühise kalendri pidamiseks. Ühise infovälja loomiseks on lisaks kasutusel **meililistid** Peetri kooli töötajatele, MTÜ liikmetele, kooli peredele ja õpetajatele, lasteaia peredele ja töötajatele ning üldlist ühiselt Peetri kooli töötajatele, MTÜ liikmetele ja sõpradele. Listide kaudu jõuab Peetri kooli kogukonnale ka **igakuine uudiskiri** (koos tagasisideküsitlusega, st jooksvat rahulolu uurimist) (vt ka uudiskirjad [aastakroonikatenä](#)) ning **eeloleva kuu sündmuste ajakava**. Uudiskirjad on väärtuslikuks allikaks asutuse tegevuse kronoloogilisel dokumenteerimisel. Avalikkusele sobivat infot edastatakse Peetri kooli [Facebooki konto](#) kaudu, [kodulehe](#) ülesandeks on vahendada üksnes kõike põhilisemat infot haridusasutuse kohta. Seejuures on kodulehe üks igapäevaselt olulisemaid rubriike „[Esmane vanemale](#)”.

**Tulevikus** võimaldaks valdkondlikult (õppe- ja kasvatustöö; õpetaja-lapsevanem suhtlus) sisulisemat tagasisidet koguda töötajate aktiivsem osalemine igakuisele rahulolu-uuringule vastamisel ning arenguestluste süsteemsem protokollimine (k.a allikana sisehindamisele).

**Arendustegevuse peamiste eesmärkidena** oleme määratlenud (õppeaastaks 2016/2017 ja kogu uueks arenguperioodiks 2016-2019):

- Töötajad saavad **sisulist tagasisidet** oma tööle. Selleks kasutatakse mh eneseanalüüsi, kollegiaalset heade praktikate jagamist, rahulolu-uuringuid, mentorlust, sisekoolitusi ja arenguestlustusi. Tagasidestamise seisukohalt vajavad enim süsteemset rakendamist heade praktikate jagamine (võimaluste loomine selleks) ja mentorlus (vt töös eespool).
- **Töötajate tunnustamise** analüüsimine juhtkonna poolt iga õppeaasta lõpul (nt sisehindamise raames). Vajalik eelkõige selleks, et tunnustamise läbi saaks märgatud võimalikult paljud töötajad ning sarnaselt panustavad inimesed ei satuks ebavõrdsesse olukorda. Ühtlasi tähendab tunnustamine kooli alusväärtuse, tänulikkuse (*mille all mõistame tänutunnet kõikide vastu ja kõige eest, mis meile on antud; oskust sellest õppida*) pidevat praktiseerimist.

## Aspekt 2. KOOL TEGELEB AKTIIVSELT RAHALISTE LISARESSURSSIDE HANKIMISEGA.

Peetri kooli **majandamine on võimaldanud tagada asutuse eesmärkide saavutamise ning tegevuse olulise laiendamise** (lasteaia ja kooli kasvamine). Edasiste investeeringute peaesmärgiks on tõsta personali ja lastevanemate rahulolu õpi- ja kasvukeskkonnaga, st arendada materiaaltehnoloogilist baasi (nt Roosi/Punga lasteaia kompleksi õueala). Eelarve koostamise ja selle täitmise üle järelevalve teostamine toimub koostöös lastevanemate (esindatus nõukogus), personali ja koolipidajaga. Täiendava **projektipõhise rahastuse taotlemine** on olnud tulemuslik ning toetanud asutuse kiiret kasvamist.

**Õppeaastal 2013/2014** rahuldati järgmised Peetri kooli **projektipõhise rahastamise taotlused:**

- Kohaliku omaalgatuse programm 2014; projektori, projektoriekraani ja lasteaia kiige ostmiseks; Taotletud summa 1149 eurot.
- Evangelical Lutheran Church in Northern Germany; Centre For Global Ministries And Ecumenical Relations; lasteaia ja selle mänguväljaku laiendamiseks; Taotletud summa 2300 eurot.
- Siseministeeriumi usuasjade osakond; õpetajate täiendkoolitus, uue klassiruumi inventari ost, territooriumi ümberkujundamine, õuevahendite ja spordiinventari ost; Taotletud summa 8000 eurot.
- Goethe Instituut; Saksa keele õpetamine A-võõrkeelena kooli osas õppeaastal 2014/2015; Taotletav summa 1688,4 eurot.
- Tartu Saksa Kultuuri Instituut; Saksa keele ringi korraldamine lasteaia osas õppeaastal 2014/2015; Taotletud toetus väljendus ringitundide korraldamises (sh vanematel õppemaksu kogumine Instituudi poolt) ja õpetaja töötasus.

**Õppeaastal 2014/2015** rahuldati järgmised Peetri kooli **projektipõhise rahastamise taotlused:**

- KÜSK arenguhüppe programm 2015; II kooliastme avamise ettevalmistamiseks; Summa 5367,14 eurot. **Üks toetuse kasutamise tulemusi.**
- Evangelical Lutheran Church in Northern Germany; Centre For Global Ministries And Ecumenical Relations; lasteaia tegevuse laiendamiseks ja arendamiseks; Summa 2300 eurot.
- Siseministeeriumi usuasjade osakond; õpetajate täiendkoolitus, jooksev remont ja inventari ostmise; Summa 4000 eurot.
- Goethe Instituut; Saksa keele õpetamine A-võõrkeelena kooli osas õppeaastal 2015/2016; Toetuse suurus 844,2 eurot.
- Tartu Saksa Kultuuri Instituut; Saksa keele ringi korraldamine TLPK lasteaia osas õppeaastal 2015/2016; Taotletud toetus väljendus ringitundide korraldamises (sh vanematel

õppemaksu kogumine Instituudi poolt) ja õpetaja töötasus.

- Tartu Linnavalitsuse reservfond; Koolimaja (Õpetaja 5) mängaväljaku remondiks; Taotletud summa 1500 eurot.

**Õppeaastal 2015/2016** rahuldati järgmised Peetri kooli **projektipõhise rahastamise taotlused:**

- Evangelical Lutheran Church in Northern Germany; Centre For Global Ministries And Ecumenical Relations; kooli tegevuse laiendamiseks ja arendamiseks; Summa 2300 eurot.
- Siseministeriumi usuasjade osakond; õpetajate täiendkoolitus, jooksev remont ja inventari ostmine; Summa 4000 eurot.
- Goethe Instituut; Saksa keele õpetamine A-võõrkeelena kooli osas õppeaastal 2015/2016; 938 eurot.
- EV100 ühiskingituse programmi „Igal lapsel oma pill“ toetus muusikariistade ostmiseks. 230 eurot.
- Tartu Saksa Kultuuri Instituut; Saksa keele ringi korraldamine TLPK lasteaia osas õppeaastal 2016/2017; Taotletud toetus väljendus ringitundide korraldamises (sh vanematel õppemaksu kogumine Instituudi poolt) ja õpetaja töötasus.
- Riigikogu Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni toetusena (nn katuseraha) 10 000 eurot.
- Keskkonnainvesteeringute Keskuselt õppekäikudeks 1393,04 eurot.
- Keskkonnainvesteeringute Keskuselt 17 300 eurot (Ajaloolise Peetri koolimaja (Peetri 33) taastamiseks tehatavate lammutustööde jaoks). [Toetuse kasutamist kajastav uudis kodulehel.](#)

**Õppeaastal 2016/2017** on sügisel esitatud järgmised Peetri kooli **projektipõhise rahastamise taotlused:**

- Kohaliku omaalgatuse programm 2016; keraamikaringi vahendite jaoks; Taotletud summa 512,61 eurot.

- Kohaliku omaalgatuse programm 2016; keraamikaahju ostmiseks; Taotletud summa 1669,50 eurot.
- Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutuse [toetusmeede põhikoolide digitaristu täiendamiseks](#); mobiilse arvutiklassi ostmiseks.

Haridusasutuse tegevuse toetuseks korraldatakse iga-aastaselt **lõikustänupüha laata** (uudis kodulehel), kus müügiletidega on esindatud kõik rühmad ja klassid. Teenitud tulu otsustab iga klass ja rühm ise. Vt 2016. aasta laada tulemusi kajastav meil.

**Tulevikus** võimaldaks valdkondlikult sisulisemat tagasisidet koguda arendusalane koostöö teiste erakoolisega, nt [Eesti Kristlike Erakoolide Liidu](#) raames ning arendusjuhi tegevuse mõjuanalüüs.

**Arendustegevuse peamise eesmärgina** ehk senise kitsaskohtana oleme määratlenud (õppeaastaks 2016/2017 ja kogu uueks arenguperioodiks 2016-2019):

- Täiendava projektipõhise rahastuse korrapärasemaks taotlemiseks seatakse sisse **arendusjuhi ametikoht** ning tehakse koostööd juriidilistest isikutest partneritega (taotlusi vahendavad ettevõtted). Arendusjuhi ametiülesannetena vääriks esiletoomis projektipõhiste rahastusvõimaluste kaardistamine, suhtlemine pedagoogidega taotluste jaoks sisendi saamiseks, projektitaotluste ja aruandluse koostamine.
- Kokkuhoiu eesmärgil hakatakse (võimalusel) korraldama **Tartu erakoolidega või kristlike koolide liidu koolidega ühiseid nn töökeskkonna koolitusi** (tuleohutus, esmaabi, toiduhügieen). Vastava ettepaneku tegi Peetri kool Tartu erakoolidele sügisel 2016.

VALDKOND	KOOSTÖÖ JA HEAD SUHTED
Palun valige analüüsimiseks 1 kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1)	1. Koostöö lapsevanematega teiste koolide ja asutustega



	<p>Noore ja kasvava erakooli jaoks on koostöö arendamine oluline a) oma tegevuse jätkusuutlikkuse seisukohalt, b) väärtuspõhise kogukonna loomiseks ja c) teiste kogumsustest õppimiseks.</p> <p><b>2. Kooli vanematekogu asutamine ja tegevus</b></p> <p>Kooli vanemate kogu on mitteformaalne ja vabatahtlik ühendus, mis on tänu vanemate kõrgele motiveeritusele kooli juhtkonnale usaldusväärseks ja vajadusel ka konstruktiivselt kriitiliseks partneriks. Juhtväärtuseks on siinjuures vastutustunne, mis hõlmab õpetajate ja lapsevanemate ühises koostöös võetud ülesannete lõpuni tegemist, üksteise toetamist ning julgust tunnistada oma vigu/nõrkusi, et neist seeläbi üheskoos üle saada.</p> <p><b>3. Tugipersonal ja tugiteenused koolis</b></p> <p>Peetri koolis on väärtustatud individuaalne lähenemine ja kaasav haridus. Läbi sellele püüame ka lastele õpetada, et ühiskond koosneb erinevate vajaduste ja võimalustega inimestest ning kasvatada neis empaatiavõimet (hoolimist).</p>
<p>- <b>Kus</b> ja <b>mis eesmärgil</b> teie kool valitud aspektiga tegeleb? <b>Kes</b> selle aspektiga tegeleb ja <b>kuidas</b> ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. Vaata ka konkursi juhendit.</i></p> <p>- <b>Millised andmed</b> ja nende <b>kogumise viisid</b> võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt <b>hinnata</b>, et selle aspektiga tegelemine on <b>tulemuslik</b>?</p> <p>- <b>Millised</b> on kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud <b>kitsaskohtadega tegelemine</b>?</p>	<p>Aspekt 1. KOOSTÖÖ TEISTE KOOLIDE JA ASUTUSTEGA</p> <p>Peetri kooli <b>peamised koostööpartnerid</b> on</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lapsevanemad (kooli vanematekogu);</li> <li>- teised kristlikud haridusasutused (Eesti Kristlike Erakoolide Liidu asutaja- ja juhatuse liikmena);</li> <li>- kohalikud omavalitsused, eelkõige Tartu linn ja selle haridusosakond;</li> <li>- Tartu koolid ja lasteaiad, sh eraõppeasutused;</li> <li>- riigiasutused, eelkõige Haridus- ja Teadusministeerium, Tartu Maavalitsus; Terviseamet, Päästeamet ning Toidu- ja Veterinaaramet, Siseministeeriumi usuasjade osakond;</li> <li>- EELK, eelkõige Tartu kogudused;</li> <li>- Eesti Kirikute Nõukogu;</li> <li>- Meistrite Kool OÜ;</li> </ul>

- Tartu Koolitervishoiu OÜ;
- Tartu Ülikooli usuteaduskond.

Sisuline ja kirjeldav hinnang koostööle huvigruppidega on antud [sisehindamise aruannetes](#).

Koostöö Peetri koolile oluliste huvigruppidega on seni olnud sisuline, mõtestatud ja tulemuslik.

Peetri kooli tegevus on **meedias kajastatud** positiivselt.

Vt kooli kodulehel rubriik [„Teised meist”](#)

Vt kooli kodulehel rubriik [„Meie kirjutame”](#)

Tähistamaks 110 aasta möödumist Peetri kooli asutamisest ja esimese kaasaegse arenguperioodi 2013-2016 lõppu ilmus artiklikogumikuna teos [„Tartu Luterliku Peetri Kooli Toimetised nr 1. Kool kui väärtuspõhine kogukond”](#). Raamatu [veebifail](#).

Koostöö **teiste kristlike haridusasutustega** on olnud tulemuslik. Selle otseseks näiteks on Peetri kooli ja Kaarli kooli algatusena 16.05.2014 asutatud [Eesti Kristlike Erakoolide Liit](#). Liit esindab ja kaitseb oma liikmete ühishuve avalikkuses ja suheldes kolmandate osapooltega, toetab liikmete koostööd oikumeenilises vaimus ning arendab kristlikel väärtusel põhinevat hariduse andmist Eestis. Peetri kool on liidu juhatuse liige.

Eesti Kristlike Erakoolide Liidu asutamine 16.05.2016 Tallinnas: [Foto](#)

Eesti Kristlike Erakoolide Liidu raames oli Peetri kool esindatud erakooliseaduse muutmiseks peetud läbirääkimistel HTM-i ja Riigikogu kultuurikomisjoniga: [Foto \(nõupidamine Riigikogus\)](#).

Peetri kooli poolt algatatud protest erakooliseaduse mõtlematu muutmise vastu, küünalde süütamine Peeter Põllu kuu juures HTM-i ees (detsember 2015): [foto](#).

Peetri kooli juhi seisukohad Eesti Kristlike Erakoolide Liidu juhatuse liikmena: [„Mida oli Eestil õppida 2015. aastast?”](#); [„Miks peame end kaitsma oma riigi hariduspoliitika eest?”](#)

**Koostöö Tartu Ülikooli usuteaduskonna** kui teadusasutusega on olnud üks prioriteetsemaid.

Peetri kooli eestvedajad on usuteaduskonna vilistlased ja lisaks neile ka mitme töötaja. Üheks selle koostöö väljundiks sai novembris 2013 asutatud [Pille Valgu nim stipendiumifond](#). Kõigil õppeaastatel on nii koolis kui lasteaias olnud **praktikante** Tartu Ülikoolist.

**Koostöös Eesti Kirikute Nõukoguga** osales Peetri kool, Eesti Kristlike Erakoolide Liidu juhatuse liikmena, kristliku väärtuskasvatuse konverentsi „Laps ja tema kolm K-d: kodu, kool ja kirik“ (toimus 27.03.2015; Tallinnas Õpetajate Majas) korraldamisel. Konverentsil esinesid sõnavõttudega direktor Tarvo Siilaberg („Vabakonnakool kui valik“) ja MTÜ TLPK juhatuse liige Triin Käpp („Kas ja miks on kooli vaja?“).

[Eesti Kristlike Erakoolide Liidu poolt korraldatud konverents märtsis 2015: plakat](#)

Direktor Tarvo Siilaberg kuulub Eesti Kristlike Erakoolide Liidu esindajana **Eesti Kirikute Nõukogu haridustöö** ümarlaua koosseisu ja **EELK haridustöö komisjoni** koosseisu.

**Koostöö teiste Tartu erakoolidega.** Peetri kooli juhtkond osaleb Tartu erakoolide koolijuhtide perioodilistel nõupidamistel (u kord kahe kuu jooksul).

[2014. aasta mais toimus Tartu erakoolide heategevuslaulupidu kannatavate perede toetamiseks, laadal osales ka Peetri kool: foto.](#)

**Huvigrupid on kaasatud kooli sisehindamisse** eelkõige **lapsevanemate rahulolu-uuringu** (igakuiselt ja õppeaasta kokkuvõttena) **näol** (lisaks tagasisidele, mida on kogutud jooksvalt ja perede arenguestluse käigus). **Välisekspertdina** on sisehindamise protsessi kaasatud OÜ Meistrite Kooli koolitaja Marika Ivandi, kelle [ekspertarvamusega on võimalik tutvuda kooli kodulehel](#).

**Kooli pidajat ja lastevanemaid** informeeritakse sisehindamise tulemustest juunis direktori poolt, Peetri kooli meililistides meili-listides ja kodulehel. Sisehindamisest ja selle korrast [lähemalt](#).

Perioodil 21.09-02.10.2015 toimunud [riikliku järelevalve õiend](#) kinnitab:

*„MTÜ-l Tartu Luterlik Peetri Kool ja koolil endal on toimiv ja tihe koostöö lastevanematega, EELK Tartu Peetri Kogudusega, Tartu Linnavalitsusega. Riikliku järelevalve tulemustest lähtuvalt puudub vajadus ettepanekute ja ettekirjutuste tegemiseks kooli pidajale ja kooli direktorile.”*

Tartu linna poolt Peetri kooli juhile antud tunnustus „Aasta õppeasutuse juht 2015”: [foto](#).  
Koolijuhhi artikkel kaasvast valitsemisest: [„Isiklik Tartu”](#).

Koostöö Peetri koolile oluliste huvigruppidega on olud sisuline, mõtestatud ja tulemuslik: kogemuste vahetamine teiste koolidega, oma õiguste ja vajaduste eest seismine kristlike erakoolide liidu raames, Tartu linnalt saadud investeringutoetus lasteaiaruumide remondiks. kuid vajaks enam planeerimist õppeaasta üldtööplaani kontekstis (nt koostöö sarnaste (kristlike) haridusasutustega). **Tulevikus** võimaldaks valdkondlikult sisulisemat tagasisidet koguda lapsevanemate ja vanemate kogu senisest suurem kaasatus sisehindamise protsessi, sh sisehindamise seminarile (juunis) ja üldtööplaani seminarile (augustis).

**Arendustegevuse peamiste eesmärkidena** oleme määratlenud (õppeaastaks 2016/2017 ja kogu uueks arenguperioodiks 2016-2019):

- **Koostöö Peetri koolile oluliste huvigruppidega** on olnud sisuline, mõtestatud ja tulemuslik ning **kavandatud õppeaasta üldtööplaani kontekstis**.

- **Eesti Kristlike Erakoolide Liidu liikmena** tehakse koostööd kõigi teiste Eesti kristlike koolidega (sh kogemuste vahetamiseks, ühiseks personali koolitamiseks). Märtsis 2017 on kavas koolide ühine õppepäeva usuõpetuse metoodikast.

- Koostöö teiste **Tartu erakoolidega**, mh avatud tunnid (kogemuste vahetamise eesmärgil), töökeskkonna alane personalikoolitus (kokkuhoiu eesmärgil).

- Sisehindamisse (sisehindamise seminaril) on kaasatud **asutuseväline konsultant**. Et käesolevat tööd käsitleme ka perioodi 2013-2016 sisehindamise koondina, on asutuseväline konsultatsioon tegevusele tagatud sisulise ja konstruktiivsena.

## Aspekt 2. KOOLI VANEMATEKOGU TEGUTSEMINE JA TEGEVUS

Lapsevanemad hindavad rahulolu-uuringu põhjal koostööd haridusasutusega kõrgelt, annavad sisulist tagasisidet ning tajuvad end kaasatuna Peetri kooli tegevusse.

Vt vastused nt küsimusele „Kas ja kuidas me oleme vastanud teie ootusele?” [lapsevanemate rahulolu-uuringus õppeaasta 2015/2016 lõpul](#).

2016. aasta jaanuaris asutati Peetri kooli põhikooli lapsevanemate poolt **vanematekogu** (vt uudis kodulehel). Innustajaks oli seejuures kooli juhtkond. Oma esmaste **eesmärkidena määratles vanematekogu järgmist**: positiivse märkamise koolitöös ja sellele reageerimine, õpetajate tunnustamine, probleemide märkamise ja neile reageerimine, lahenduste leidmine koolielu puudutavates küsimustes, head algatused, koolivälise tegevuse jaoks täiendavate võimaluste otsimine, koolikorralduslike küsimuste aruteludes osalemine, (parentus)ettepanekute tegemine, ettepanekute tegemine koolituste korraldamiseks, positiivse meediakajastuse pälvimine.

Oma tegevuse aluseid kirjeldas vanematekogu asutamisel sõlmitud „[Hea tava kokkuleppes](#)”.

Vanemate kogu tutvustav rubriik on ka kooli [kodulehel](#).

Vanematekogu korralised koosoleku toimuvad vähemalt kord kvartalis. Oma laua ja töötoaga oli vanematekogu esindatud 2016. aasta lõikustänapüha laadal ([foto](#)), vanematekogu õnnitleb õpetajaid sünnipäevadel. II kooliastme ettevalmistamisel (kevadtalvel 2016) töötasid vanematekogu esindajad põhjalikult läbi uue perioodi [2016-2019 arengukava](#).

Vanematekogu otsustas, et igal õppeaastal tunnustatakse üht arengut või tegevust koolis „tänuummardusega”, 2015/2016 õppeaasta kontekstis oli selleks ehitusloa saamine ajaloolise koolimaja taastamiseks: [foto](#).

Vanematekogu poolt kogutud [mõned lood Peetri kooli peredelt \(õa 2015/2016\)](#).

Kooli ja lasteaia lapsevanemate esindajad on valitud Peetri kooli juhtorganisse, **kooli nõukogusse** (e-valimiskoosoleku eelteade: [meil](#)).

**Lapsevanemate ja töötajate ühised koolituspäevad** on osaks kõigist õppeaastatest (vt täpsemalt [sisehindamise aruanded](#)). Sügiseti on koolis toimunud nii lasteaia koolieelikute kui eelkooli õpilaste vanematele mõeldud **koolivalmiduse seminar** (seminari sisu tutvustav eelinfo sügisest 2015: [meil](#)).

**Kooli ja lasteaia ühine perepäev (arutelu, kontsert, talgud) 2014. aasta kevadel:** [foto](#), [foto](#), [foto](#).

**Iga-aastastest ühistegevustest** (nii kooli kui lasteaia peredele) tuleks esile tuua:

- Peetri kooli sünnipäeva tähistamine (september);
- Lõikustänupüha heategevuslaat (oktoober) ([uudis kodulehel](#));
- Ühine mardipäeva laternarongkäik Peetri kirikusse (november) ([foto](#));
- Jõuluteenistus Peetri kirikus (detsember) ([foto](#));
- Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud jumalateenistus (veebuar);
- Ülestõusmispühade jumalateenistus (kevad);
- Õppeaasta lõpul koguneb koolikorraldust arutama seniste ja uute lapsevanemate ning töötajate üldkogu (mai) ([koosoleku eelinfo: meil](#)).

Mitmed vanemates on õppeaastast 2016/2017 tegevad ka [huviringide](#) juhendajatena (nt liikluring, kodutütred). Vanemate algatusel avati koolis vene keele ring.

**Tulevikus** võimaldaks valdkondlikult sisulisemat tagasisidet koguda lapsevanemate ja vanemate kogu senisest suurem kaasatus sisehindamise protsessi, sh sisehindamise seminarile (juunis) ja üldtööplaani seminarile (augustis).

**Arendustegevuse peamiste eesmärkidena** oleme määratlenud (õppeaastaks 2016/2017 ja kogu

uueks arenguperioodiks 2016-2019):

- Lapsevanemad ja õpetajad on kaastatud asutuse juhtimisse eelkõige **nõukogu ja vanematekogu** tegutsemise kaudu.
- Kõigi korraldatavate ürituse puhul väärtustatakse **lapsevanemate kaasatust ürituse kavandamisse ja läbiviimisesse.**
- Õpetajad korraldavad ja viivad läbi sisekoolitusi, et **jagada oma teadmisi kolleegide ja lapsevanematega.**

### Aspekt 3. TUGIPERSONAL JA TUGITEENSED KOOLIS

Peetri kool lähtub õpilasi vastu võttes ja õppetööd korraldades **kaasava hariduse põhimõttest**, mis on väljendatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (§ 47 (1)) ning mille kohaselt õpib haridusliku erivajadusega õpilane üldjuhul kooli tavaklassis. Eesti Hariduse Infosüsteemi andmetel on hariduslik erivajadus u 16%-l üldhariduskooli õpilastest ja neist suurem osa (76%) õpib üldhariduskooli tavaklassis. Õppeaastal 2015/2016 oli Peetri koolis hariduslike erivajadustega (õpiraskused) õpilasi 7 ehk 21% õpilaskonnast.

Peetri kooli klassidesse on kaasatud mõistlikus proportsioonis õpilased, kes tulenevalt nende ajutistest või spetsiifilistest õpiraskustest vajavad tavakoolis täiendavaid tugimeetmeid (eelkõige õpiabi), eriõppe korraldust või tugispetsialistide teenuseid. Ressursimahukaid tugimeetmeid vajavaid õpilasi Peetri kool oma praeguses arenguetapis vastu võtta ei saa ning seetõttu ei ole loodud ka HEV-õpilastele mõeldud väikeklasse.

Vt kodulehel, „[Tartu Luterliku Peetri Kooli tugisüsteem ja selle rakendamise kord](#)”

[Selgitav kiri](#) (26.01.2016) lasteaia lapsevanematele kaasava hariduse põhimõtte rakendamisest

Peetri koolis.

Tugiteenuste rubriik kooli [kodulehel](#).

Õpiabitunnid ja koolisühholoogi kõneajad on märgitud kooli [tunniplaanis](#).

Õpilaste arengut igakülgselt toetava koolikeskkonna loomiseks oleme panustamas tugiteenuste

pakkumisse: väiksel koolil on väga heade spetsialistidena olemas nii **eripedagoog** (õpiabi õpetaja) kui **koolipsühholoog**. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide ja õpetajate vahel on **haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija** ülesandeks.

Õpetajate tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, tugispetsialistide soovitusel ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse õpilase **individuaalse arengu jälgimise kaardil**, mida peetakse keskkonnas Studium.

Õpilaste arengu toetamiseks ja kõneravi korraldamiseks töötab lasteaias väga hea spetsialistina **logopeed**. Vajadusel on võimalikud konsultatsioonid Peetri koolis töötava koolipsühholoogiga.

**Tulevikus** võimaldaks valdkondlikult sisulisemat tagasisidet koguda otse hariduslike erivajadustega õpilaste vanematele suunatud rahulolu-uuring. Seni on tugiteenustega rahulolu kohta küsitud üldise vanemate rahuolu-uuringu raames.

**Arendustegevuse peamiste eesmärkidena** oleme määratlenud (õppeaastaks 2016/2017 ja kogu uueks arenguperioodiks 2016-2019):

- Uute õpilaste vastuvõtmisel ja õppekasvatustöö korraldamisel lähtutakse **kaasava hariduse kontseptsioonist**. Sellest lähtuvalt laiendatakse koolis **tugiteenuste** pakkumise võimekust.

- **Hariduslike erivajadustega** õpilasi toetavate **tugimeetmete** pakkumise võimaluste laiendamine: **hingehoiu** mõtestatud ja eesmärgipärane rakendamine **tugimeetmena** kooli **kaplani**, õpetajate ja lapsevanemate koostöös. Vajadus tuleneb otseselt kristliku haridusasutuse identiteedist.